

Vedic Art

वेदचि अर्त्

Inleiding

Het was voorjaar 2016 toen een vriendin me met enthousiasme vertelde over een schilderscursus Vedic Art. Ik had er nog niet van gehoord maar juist op dat moment speelde ik met de gedachte om me verder te verdiepen in yoga. Vedic art, yoga, vedas, komen allemaal uit dezelfde bron. Schilderen had ik echter nog niet eerder beoefend.

Met de ontdekking van Vedic Art kreeg ik het ineens warm. Schilderen is hier puur vanuit je diepste zelf. Niemand hoeft er wat over te zeggen, een mening over te hebben. Het is jouw en enkel jouw creatie. Zelfs indien iemand het mooi of aantrekkelijk zou vinden, het is niet belangrijk.

Vedic Art in het westen

De zweedse kunstenaar Curt Källman (1938-2010) stelde voor het eerst Vedic Art voor in Zweden.

Vedic Art heeft zijn oorsprong, in Vedic Science, zoals ze in de Vedische geschriften in India bewaard zijn. Curt Källman liet zich inspireren door Maharishi Mahesh yogi (-2008+), tijdens de uitoefening van Transcendente meditatie bij Maharishi Mahesh Yogi, de bezieler van de Transcendente meditatie. Hij, op zijn beurt, ontving deze vorm van meditatie van zijn guru Swami Brahmananda Saraswati (Guru Dev). Maharishi was wetenschapper op het gebied van bewustzijn en bekend als verspreider van de Transcendente Meditatie in het westen.

Hij gaf deze oude Vedische kennis, die verband houdt met creatieve expressie, door aan Curt Källman en vroeg hem een kunstschool op te richten in het westen, gebaseerd op deze kennis.

Hij ontwierp een opleiding waarbij hij het klassieke kunstonderwijs combineerde met de mondeling overgeleverde, Indisch Vedische psychologie/pedagogie.

In 1988 startte Curt deze unieke school op in Zweden op het eiland Öland.

Toen Curt Källman stierf in 2010, nam zijn zoon Johannes het van hem over.

Maharishi voorzag dat deze vorm van kunst zich zou gaan verspreiden over de hele wereld, en dit is nu ook aan het gebeuren. Vele studenten/kunstenaars verspreiden nu deze bijzondere wijze van pure ontluikende creativiteit. Vanuit meditatie wordt het duidelijk dat alle kennis die we nodig hebben om te creëren reeds in ons aanwezig is.

Betekenis Vedic Art voor de ontwerper en het ontwerp.

Vedic Art voert je naar je scheppingskracht en brengt in beeld wat je eigenlijk al lang "weet". Zoals een zaadje weet dat het een bloem zal worden, zo weet jij op een diep niveau ook wat je zelf bent en wat je kunt worden. Door het zaadje de juiste omstandigheden te bieden kan het groeien en zijn eigenheid tot wasdom laten komen.

Wanneer de natuur zijn eigen loop/stroom mag en kan gaan, dan is alles perfect en in balans. Als een mens zijn weg durft te ontwikkelen en we onze innerlijke gids durven te volgen, zal hij tot een perfect evenwicht komen.

Een aantal citaten uit de Upanishad;

Sat chit ānanda

सत् छति अनन्द

sat eeuwige, niet-veranderende, altijd hetzelfde

chit bewust-zijn Het pure bewustzijn van het universum wat de creatieve intelligentie in zich draagt om te scheppen..

ānanda geluk-zaligheid De pure liefde, bliss en vreugde

In elke uitdrukking van het leven is er gelukzaligheid aanwezig, maar nog meer in de expressie van kunst.

De uitstraling, expressie van een kunstwerk is en behelst de uitstraling van de kunstenaar.

Tat sṛishtvā tad evānuprāvishat

टत् सृश्र्त्वा तद् एवानुप्रावशित्

"Having created creation the Creator entered into it.

"

"*Tat sṛishtv* ," having created that,
"*tad evānuprāvishat*," he entered into that.

Als de kunstenaar één wordt met zijn kunstwerk, als een automatisch spontaan gebeuren dan zal de uitdrukking, uitstraling van het kunstwerk ook volledig die van de kunstenaar bezielen. Het kunstwerk is als het ware de kunstenaar.

Visie

Het creatief proces wordt gestimuleerd door 17 stappen naar een dieper bewustzijnsniveau om je innerlijke kunstenaar te uiten. Ze zijn gekoppeld aan een wijze tekst, die mondeling wordt doorgegeven van hart tot hart.

Door te schilderen volgens de Vedic Art principes, welke gekoppeld zijn aan het leven, maak je kennis met de kunst van het schilderen en van het leven. Je duikt steeds dieper in jezelf, je verbindt je met de Bron, je hart, je eigen creativiteit. Jouw reis naar wie jij in wezen / in essentie bent.

Ze werken door alles als een natuurlijk verlangen om eenheid te scheppen. Ze gaan voorbij dualiteit zoals goed en slecht.

Je volgt je eigen intuïtie, je eigen tempo. Het gaat hierbij om je eigen proces en niet om het resultaat als dusdanig. Het proces er naar toe is belangrijker dan het resultaat. Het resultaat, de creatie is als vanzelf een uiting van de kunstenaar. Op een unieke manier en uniek zijnde geef je expressie aan je doek. De inspiratie om te creëren ontstaat moeiteloos vanuit je eigen natuur, zonder angst voor het witte doek.

Je maakt keuzes vanuit je innerlijke weten, vanuit je hart,. Je bent onderweg vanaf de eerste streep tot en met de diverse momenten van aanpassen, overschilderen, afronden van je werk.

Afstemmen op het eigen innerlijke. Schilderen gebeurt in stilte. Zodra het denken stopt, ontstaat, vanuit meditatie een spontane dialoog tussen je penseel, vingers, hart, intuïtie. Een flow waaraan je je moeiteloos overgeeft. Enkel deze weg is belangrijk. Het onbevangen spelen met kleuren, vormen, die moeiteloos van binnenuit opborrelen.

Terwijl je schildert, worden gevoelens wakker.....je wordt je meer bewust van jezelf en tegelijkertijd ervaar je het hele proces van creatie; kunst en het leven worden één. Kleur, vorm, ruimte, ritme zorgen voor een eindeloze reis naar binnen. Iedereen heeft een oneindig scheppingsvermogen in zich en kan dat ontwikkelen en vreugdevol naar buiten brengen in elke vorm van creatieve expressie..

Een aantal uitspraken van Curt Källman;

"Wanneer we over de 17 principes horen, beginnen we ons van het allereerste moment het hele verhaal van het leven te herinneren, waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan."

"Vedic art is niet bedoeld om je te leren schilderen. Het herinnert je hoe te schilderen"

Art arises from the interaction of heart and mind.

Kunst ontspruit uit de samenwerking van hart en verstand
Maharishi Mahesh yogi

Het verstand verzamelt en organiseert als het ware de kunstelementen (lijn, vorm, kleur,...). Het hart echter verinnerlijkt alle creatieve inspiratie, in het allesomvattende, groter dan de som van de delen. De eenheid en harmonie van artistieke uitdrukkingen zijn dan wel door het verstand gestructureerd maar steeds door het hart ver-wezen-lijkt.

De uiting van creatieve expressie krijgt vorm door de vormelijke opbouw van kunst. Deze vormelijke taal, steeds doordrenkt van harmonie en balans, uit zich op drie niveau's;

Rishi

De **waarnemer** is het terrein van de ziel, tijdloos, ruimteloos, het ware zelf

Devata

Het **waarnemingsproces** gebeurt door de geest, het intellect en het ego.

De geest neemt waar en doet dit dmv aandacht. Aandacht (of energie) is de belangrijkste component van waarneming. Een andere component is intentie. Zij vormen samen het waarnemingsproces.

Chhandas

Het zintuiglijk **waargenomene** – gelijk aan het stoffelijke, materie, wereld zoals ze zich aan ons voordoet – is in feite het terrein van tijd en ruimtelijke gebeurtenissen

De waarnemer, het waarnemingsproces en het waargenomene bevatten de totale wereld van verschijnselen of zichtbare wereld zoals ons eigen fysieke lichaam.

Kennis is het samensmelten van Rishi (kenner) – Devata (proces naar kennis) – chhandas (gekende, object)

Eveneens vanuit het standpunt van Vedic art ontstaat kunst uit het samensmelten van het verstand en het hart. Gebruikmakend van vormelijke elementen, principes en eigenschappen.

Een aantal stappen die aan bod komen :

De elementen : lijn, vorm, kleur, textuur

Een LIJN

zetten vanuit het niets en nog één en nog.....vandaaruit begint er meteen een lijn. Vloeiend volgt de een uit de andere. Het is de meest onschuldige vorm van creativiteit en toch krachtig. Het brengt een stroming op gang. Soms gaat ze links, rechts, krom, naar binnen, naar buiten.....als een dans gestuurd door het penseel, vinger, hand maar steeds vanuit je diepste binnenste. Vanuit een stevig geaard zijn, doelbewust handelen zonder enige gedachte. (Oef. Punt lijn kan je terug brengen tot je eigen flow.)

Vormelijk, vanuit het verstand;

Met de lijn kunnen vele vormen worden opgebouwd. Het laat je oog van de ene zijde van de compositie naar een andere zijde, begrenzing, gleiden. Door een lijn kan een duidelijk afgelijnde vorm ontstaan.

Een VORM

ontstaat door de lijnen. Tussen de vormen ontstaan tussenruimten. De blik ontdekt vrijheid, de geest verruimt. Nog meer aarden, gronden in het moment en tot ontdekking komen van ruimte en tussenruimte, vormen. De ene vorm is spontaan goed en springt eruit. Andere gaan automatisch naar de achtergrond.

Keuzes maken vanuit een innerlijk bewust zijn, van wat juist is, wat juist voelt.

De wereld van de vormen manifesteren zich op het doek zoals in de wereld rondom ons; deels door het hart, deels door het verstand.

Vormelijk, vanuit het verstand;

Vormen ontstaan door lijnen. Dit kunnen organische vormen (onregelmatig zoals in de natuur) of geometrische vormen zijn (vierkant, cirkel, driehoek enz.) Ze kunnen dominant als enige vorm voorkomen of in een samenspel van vormen.

Meestal in een twee- of driedimensionale vorm.

Een KLEUR

laat je gewoon toe. Het is een weerspiegeling van het moment. Kleur kies je vanuit het innerlijke voelen, niet vanuit je verstand. Bepaalde kleuren trekken je onbewust aan; zijn helend, verbinden schoonheid, openen het hart. Kleur ontstaat uit het licht, licht is bron van kleur. Hoe meer in contact met je diepst stilte hoe helderder de kleuren worden.

Maharishi Mahesh yogi over kleur;

"Als de kunstenaar groeit in 'verlichting', worden zijn of haar kleuren spontaan lichter, en gebruikt men minder zwart of andere donkere kleuren. Het licht begint letterlijk te overwegen. Kunstenaars vertellen dat hun kleuren verbeterden wanneer ze Transcendente Meditatie beoefenen. De borstel en de kleur die ze gebruiken zijn dezelfde, maar nu schilderen ze met meer aangename kleuren en het zwart verminderd terwijl er een groot aantal zwarte schilderijen werden gemaakt in het begin van de Transcendente Meditatie. Niet alleen de kleurstelling, maar het hele kunstgevoel verandert met de beoefening van Transcendente Meditatie"

Vormelijk, vanuit het verstand

Kleur onderscheidt vorm, lijn, figuur. Fundamentele menselijke emoties uiten zich door kleurgebruik. Kleur beïnvloedt door zijn tint, intensiteit, waarde (lichtheid van de kleur).

TEXTUUR

creëert diepte door dikke of dunne materialen. Letterlijk het voelen van een oppervlakte zoals het strelen van je huid. Hoe meer diepte, hoe meer lagen, hoe meer leven er aan de oppervlakte komt door wat zich onder de oppervlakte bevindt.

Materiaal durven gebruiken zonder te denken aan wat kan mislopen of verknoeid worden. Blijven mediteren op je doek helpt.

Vb mensen die stralen van binnenuit, zien er zelfs op oudere leeftijd jong uit, geven een jonge uitstraling;

Verhaal, weerspiegeling uit het leven; " Er was eens een eenzame monnik die op een dag bezoek kreeg van enkele mensen. Nieuwsgierig vroegen ze hem wat voor nut het leven in stilte en meditatie had. De monnik, die net met een emmer water haalde uit een diepe bron, stopte zijn werkzaamheden en zei: 'Kijk eens in de bron. Wat zien jullie?' De mensen tuurden naar het water en zeiden: 'We zien helemaal niets.' Enige tijd later herhaalde de monnik zijn vraag. 'Kijk weer in de bron. Wat zien jullie nu?' De mensen keken weer en zeiden opgetogen: 'We kunnen in de weerspiegeling onszelf zien!'. 'Dat is de kracht van de stilte,' legde de monnik uit. 'Ik was water aan het putten en daarom was het water onrustig. Nu is het rustig en kunnen jullie jezelf zien. De stilte van meditatie zorgt ervoor dat je jezelf kunt zien. Maar blijf nog even hier wachten.' Enige tijd later zei de monnik weer: 'Kijk nu nog een keertje in de bron. Wat zien jullie nu?' De bezoekers tuurden naar de bron en riepen uit: 'Nu zien we de stenen op de bodem van de bron!' 'Juist,' beaamde de monnik, 'als je maar lang genoeg wacht en opgaat in stilte en meditatie, kun je de grond van alles aanschouwen.'

Vormelijk, vanuit het verstand

Voelbare en zichtbare oppervlakte; ruw, fijn, hard of zacht. Het bepaalt de diepgang van een werk. Het is dikwijls bepalend hoe een werk wordt ervaren,

Verwijzing naar yoga

even in de asana blijven om diepte voelen, de toestand van dat moment ervaren.

Principes die de elementen combineren tot onderdelen van de artistieke vorm:

ritme, positie en grootte/schaal

RITME

is het eigen tempo volgen. Het brengt je in je eigen unieke stroom van dat moment. Dan is er geen inspanning nodig, creëren, schilderen gaat als vanzelf. Energie vindt zijn weg op jouw tempo. Het bewust worden van eigen ritme laat je schilderen in je eigen flow zonder enige inspanning. Enkel het NU is belangrijk. Volledig verbonden met je innerlijke natuur. Volledige focus op waar je mee bezig bent. Tussen de verschillende ritmes van andere, kan je toch je eigen ritme behouden. Zoals het zich volledig kunnen afgesluiten in de drukte van een stad of metro in pure meditatie.

Vormelijk, vanuit het verstand

Ritme is zoals een patroon. Hier worden eveneens de elementen vorm, lijn ..., herhaald. Bij ritme komt er meer variatie in het patroon. Denk bijv aan de golven van de zee. Ze worden herhaald in lijnen maar ze zijn allemaal verschillend. Net zoals ritme voorkomt in muziek. Het herinnert aan de hartklop van het leven.

Verwijzing naar yoga

de asana uitvoeren op het eigen ritme van de ademhaling, met de minste spierkracht naar een max resultaat in dat moment.

POSITIE

ontstaat vanuit je eigen plek op dit moment. Het verleden is enkel herinnering. De toekomst behoort aan de intenties die je hebt in het NU. Je kijkt steeds vanuit het NU naar verleden of toekomst. Transformeren en keuzes maken, dieper in jezelf kijken. Zich los maken van elke verwachting buiten zichzelf. De wereld rondom ons is creatie. Neem jouw plek, de plek die voor jou klopt; toeschouwer, doener of beide? Het maakt niet uit. Mogelijkheden om te transformeren, loslaten van verleden. Het moment dat de godin Sarasvīti je opzoekt.



Sarasvati

is de belichaming van wijsheid, zuiverheid, kunst en studie. Zij wordt vooral aanbeden voor kennis, wijsheid, onderwijs, kunst en mentale kracht. De naam Sarasvati bestaat uit twee delen. Saras betekent water of stroming en vati kunnen we vertalen als "bezitten".

Vanuit de Vedische etymologie wordt de naam Sarasvati vertaald als "saaram vaati iti sarasvati" Zij die richting het absolute stroomt.

SCHAAL

maatverhouding

Hoe verhoudt zich het ene tegenover het andere in het schilderij? Welke details springen in het oog? Gebruik van een pass-partout om dieper te kijken.

Michelangelo creëert het beeld dat reeds in de steen zit.

Details als figuren of kleuren naar voor halen door te accentueren. Een aantrekkelijke plek verder uitwerken. Tussenruimtes opzoeken? Blijven exploreren; observeren welk detail het meest roept, naar de voorgrond treedt. Laat het detail eruit springen. 1 detail aanraken kan gans het schilderij veranderen.

Verhaal kikker

Twee kikkers kwamen in een emmer met melk terecht, de rand was te hoog, een kikker zei: 'Ik geef het op, het heeft geen zin en verdrink', de andere kikker peddelde met z'n pootjes net zolang tot de melk boter was geworden en sprong uit de emmer. In het leven is het net zo, Geef jezelf de tijd om mogelijkheden te ontdekken wat er NU zijn.

Vormelijk vanuit het verstand

Wat is het aandeel van de maat tussen de elementen in een kunstwerk ten opzichte van elkaar? Hoe verhouden de afzonderlijke delen in een kunstwerk zich tot elkaar?

Door de universele en essentiële eigenschappen zal een kunstwerk zijn eigen karakteristieke wezenlijke uitstraling realiseren.

-voltooiing, bestemming, eenheid-

VOLTOOIING

Afronding, voleindigen

Zet een stap terug en kijk, voel of het schilderij, tekening compleet is. Letterlijk afstand nemen creëert de mogelijkheid om te zien wat er nog zou ontbreken. Wanneer verschillende werken tegelijk zijn opgestart, horen deze tot eenzelfde proces. Het ene geeft dikwijls oplossingen voor het andere.

Every picture brings you home, transforms karma.

De volledigheid verwijst naar de afsluiting, de formele vereniging waardoor een kunstwerk compleet staat opzichzelf. De resulterende kwaliteit van volledigheid geeft een gevoel dat al het nodige in het werk aanwezig is voor een duidelijke en volledige ervaring.

BESTEMMING toepasselijk, zinvol

Het zinnige van kunst, verwijst naar de inherente coördinatie van de elementen binnen een kunstwerk, zodanig dat elk aspect noodzakelijk is voor ieder ander en voor het geheel. Alles wat aanwezig is, speelt een noodzakelijke rol

EENHEID

Er is eenheid als er balans is in de compositie. Balans tussen kleuren, textuur, patronen heelheid, harmonie.

Thuiskomen bij jezelf, geen conflict tussen hart en verstand;

kunstenaar – proces – werk zijn één

Je bent je werk, helemaal in je werk

Eenheid is de integratie van alle onderdelen van een kunstwerk in een onlosmakelijk, met elkaar verbonden samenhangend beeld. In eenheid vertoont een kunstwerk een gevoel van ondeelbare heelheid. De kwaliteit van eenheid maakt een kunstwerk innerlijk aanvaard door hun stabiele en volledige harmonie binnen de vastgestelde grenzen van de kunst van volledigheid.

TOT SLOT

Kunst is de taal van de ziel en vedic art geeft je de handvaten om die taal te uiten. Het helpt je te luisteren naar wat in je leeft, wat op dit moment belangrijk is voor je.

In Het NU

In het dagelijks leven heeft dit proces van transformatie zijn uitwerking. Het helpt je om te groeien, onafhankelijk van verwachtingen en het oordelen van anderen.

De weg naar eenheid die alle wijsheid bevat van alle tijden om te worden benaderd, hier en nu, in het moment.